

Jaarverslag 2018

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	bl. 3
1. Inleiding.....	bl. 4
2. De WMO-raad Veere	bl. 5
2.1 Doelen	
2.2 Taken	
2.3 Samenstelling	
2.4 Werkwijze	
3. De thema's van de WMO-raad Veere in 2018.....	bl. 7
4. Het WOW-overleg (Walchers Overleg WMO adviesraden).....	bl. 11
5. Bestuurlijk Overleg WMO Walcheren.....	bl. 12
6. Overleg met de wethouder van de gemeente Veere.....	bl. 14
7. Uitgebrachte adviezen aan B&W in 2018.....	bl. 16
8. Financieel jaarverslag 2018.....	bl. 23

Voorwoord

Het jaarverslag 2018 van de WMO-raad van Veere, zoals dat is opgesteld door onze secretaris Hans Nonnekes biedt weer een goede inkijk in onze activiteiten van het afgelopen jaar. Ook het financieel overzicht, opgesteld door onze penningmeester Cees de Smit, is in dit verslag opgenomen.

Veel zaken zijn de revue (en onze vergadertafel) gepasseerd. Maar het meest in het oog springend zijn de ontwikkelingen rond de toegang tot WMO en Jeugdzorg op Walcheren. Sinds de invoering van de Participatiewet, de vernieuwde WMO en de Jeugdwet op 1 januari 2015 werken de Walcherse gemeenten samen. Voor wat betreft de Participatiewet krijgt die samenwerking al langer gestalte in de organisatie, die nu Orionis heet. Voor WMO en Jeugdwet is dat de samenwerking binnen Porthos. Zoals bekend (en ook in het jaarverslag is daar uitgebreid aandacht voor) is die samenwerking opgezegd door de andere Walcherse gemeenten. Weliswaar eerst “proforma”, maar al snel werd duidelijk dat deze opzegging (per 1 januari 2020) definitief is. Als drie Walcherse adviesraden WMO/Sociaal Domein betreuen we deze opzegging. Onze zorgen hebben wij gedeeld met de drie Colleges van Burgemeester en Wethouders en via de Colleges ook met de gemeenteraden.

Uiteraard werken we mee aan de nieuwe uitvoering van de toegang tot WMO en Jeugdwet in de nieuwe situatie. Onze adviezen daarin worden ook door het College van Veere serieus genomen. Het gezamenlijke Walchers Overleg, zowel tussen de adviesraden onderling als tussen de gezamenlijke adviesraden en de portefeuillehouders staat voorlopig op een laag pitje, tot duidelijk is waar nog samengewerkt kan worden.

Helaas moeten we wel constateren dat van echte inspraak door de burger nog weinig terecht komt. Inspraak en invloed van de ene partij (i.c. de burger) gaat altijd ten koste van invloed en zeggenschap van de andere partijen (i.c. zorgverzekeraars, zorgaanbieders en overheid). En dat blijkt ook voor de inspraak van de burger op het gebied van Zorg en Welzijn toch telkens weer een struikelblok. Hoewel de burger de belangrijkste financier is van zorg en welzijn (middels premies en belastingen) is zijn zeggenschap maar heel gering. Een voorbeeld is het Nationaal Preventieakkoord, dat eind november 2018 werd gepresenteerd in Den Haag: een akkoord waar 70 (!) partijen bij betrokken waren, maar geen enkele vertegenwoordiger van de burger. Ook op regionaal niveau (in Zeeland, met de uitkomsten van de Commissie Toekomstige Zorg in Zeeland) en op plaatselijk niveau (met het werkprogramma van de nieuwe coalitie) blijkt deze huiver om invloed prijs te geven heel duidelijk. Dat is te betreuen. Vaak wordt wel met de mond beleden dat de burger inspraak heeft c.q. moet hebben, maar de praktijk wijst vaak anders uit.

Toch willen wij ons steentje blijven bijdragen door onze adviezen uit te brengen, gevraagd, maar ook ongevraagd, voor een goede besluitvorming op het gebied van het Sociaal Domein. Op die manier dragen we ook bij tot een goed sociaal en maatschappelijk klimaat in Veere, waar het voor een ieder goed wonen en verblijven is.

Grijpskerke, februari 2019.

Frans Zwemer

Voorzitter WMO-raad Veere

1. Inleiding

Op grond van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, de Jeugdwet en de (Arbeids)Participatiewet betreft het College van Burgemeester en Wethouders inwoners, cliënten of hun vertegenwoordigers bij de voorbereiding en uitvoering van genoemde wetten. Inwoners, cliënten of hun vertegenwoordigers kunnen invloed uitoefenen op het beleid, o.a. via de WMO-raad.

De WMO-raad Veere is een onafhankelijke adviesraad voor inspraak, advies en collectieve belangenbehartiging voor de doelgroepen van de WMO, de Jeugdwet en de Participatiewet (arbeidsparticipatie).

Doel is om, vanuit een onafhankelijke positie, een optimale betrokkenheid te bewerkstelligen van inwoners bij het voorbereiden, vaststellen, uitvoeren en evalueren van het beleid.

Uitgangspunten van de Raad zijn:

1. Vroeg meedenken in het beleid.
2. Een brug vormen tussen burgers en gemeente.
3. Het accent van de adviesfunctie ligt op integraal (samenhangend) adviseren vanuit een pro-actieve, kritische houding.
4. Ten aanzien van het beleid gaat het om alle in de 3 wetten genoemde Gemeentelijke prestatievelden, evenals taken die door wijziging in het overheidsbeleid onder de genoemde wetten gaan vallen.

2. De WMO-raad Veere

De WMO adviesraad is ingesteld om (een representatieve vertegenwoordiging van) inwoners en belanghebbenden actief te laten deelnemen in de beleidsontwikkeling op het gebied van sociale en maatschappelijke ondersteuning. De adviesraad is klankbord voor zowel de inwoners van de gemeente Veere als voor het college zelf. Hiermee wordt beleid afgestemd op behoeften en wensen van inwoners, betrokkenheid en draagvlak bij inwoners gecreëerd en kennis en ervaring van inwoners benut.

2.1. Doelen

1. De adviesraad is ingesteld om de inwoners, cliënten en/of hun vertegenwoordigers actief te betrekken bij de voorbereiding en de uitvoering van het beleid binnen het Sociaal Domein.
2. De adviesraad is klankbord voor zowel de inwoners, cliënten en/of hun vertegenwoordigers, als voor het college.
3. De adviesraad vormt een brug tussen inwoners en de gemeente Veere.

2.2. Taken

1. De adviesraad geeft gevraagd en ongevraagd advies aan het college met betrekking tot voorbereiding, vaststelling, uitvoering en evaluatie van het beleid in het Sociaal Domein.
2. De adviesraad signaleert relevante ontwikkelingen en knelpunten op het gebied van het Sociaal Domein.
3. De adviesraad is niet bevoegd te adviseren naar aanleiding van individuele klachten, bezwaarschriften of andere zaken met betrekking tot een individuele cliënt, met uitzondering van de hierbij gehanteerde procedures en regelingen.
4. De adviesraad brengt jaarlijks vóór 1 mei verslag aan het college uit van de activiteiten, bevindingen en kosten over het voorgaande jaar, waarbij in ieder geval wordt aangegeven:
 - a. het aantal uitgebrachte gevraagde en ongevraagde adviezen;
 - b. op welke wijze en in welke frequentie de adviesraad contact heeft gehad met inwoners, cliënten en/of hun vertegenwoordigers;
 - c. op welke wijze eventuele klankbordgroepen betrokken zijn geweest bij de adviezen.

2.3. Samenstelling

1. De adviesraad is, voor zover redelijkerwijs mogelijk, zodanig samengesteld dat deze een afspiegeling vormt van inwoners van de gemeente Veere, waarbij getracht wordt om vanuit elke kern van de gemeente een vertegenwoordiger te hebben.
2. In de adviesraad kunnen zowel inwoners, als cliënten en/of hun vertegenwoordigers zitting hebben.
3. De adviesraad bestaat uit maximaal 13 leden.

In 2018 is het aantal leden van de raad op elf gekomen.

Overzicht van de leden:

F. Zwemer (Frans)	Voorzitter	Serooskerke
J.J. Nonnekes (Hans)	Secretaris	Aagtekerke
C. de Smit (Cees)	Penningmeester	Meliskerke
P.A. Bolle (Piet)		Grijpskerke
C.M. Fongers-Hamer (Carien)		Veere
S. Ghijsen (Sjoerd)		Oostkapelle
H.M. van Os-Koevoets(Henny)		Zoutelande
R.A. Veth (Rob)		Veere
M.L. van der Schelde (Rinus)		Vrouwenpolder
R. Paalman (Roel)		Veere
J. Braam (Jan)		Gapinge

Dhr. Frans Zwemer en Mw. Carien Fongers waren aftredend en hebben zich vanaf 1 januari 2018 beschikbaar gesteld voor een nieuwe periode.

Als nieuw lid is per 1 januari 2018 dhr. Roel Paalman aangetreden, terwijl dhr. Jan Braam vanaf 1 februari 2018 begonnen is als lid van de WMO-raad.

Dhr. Sjoerd Ghijsen heeft in de vergadering van december 2018 afscheid genomen als lid van de WMO-raad. In december van het kalenderjaar is er een advertentie geplaatst in de Veerse Krant voor nieuwe leden. Hierop hebben enkele mensen gereflecteerd. De sollicitatiecommissie begint in januari 2019 met het voeren van gesprekken met de kandidaten.

2.4. Werkwijze

De adviesraad komt elke tweede dinsdag van de maand bij elkaar met uitzondering van de maand augustus. De vergaderingen van de adviesraad zijn niet openbaar.

De secretaris van de adviesraad draagt zorg voor het samenstellen van de agenda van de vergadering. De agenda met de benodigde stukken worden tenminste vier dagen voor de aanvang van de vergadering verstuurd en de binnengekomen poststukken worden in de loop van de maand per e-mail verzonden naar de leden.

Eénmaal per jaar (meestal in december) nemen de portefeuillehouder op het gebied van het Sociaal Domein en de betrokken beleidsmedewerker deel aan een vergadering, waarbij men met elkaar op een informele manier contact heeft over de gang van zaken binnen de gemeente en/of binnen de adviesraad.

Met de portefeuillehouder Sociaal Domein vindt tevens drie maal per jaar een overleg plaats in het gemeentehuis. De samenstelling van de agenda daarvan wordt verzorgd door de beleidsmedewerker. Dit overleg wordt gevoerd met een afvaardiging van de WMO-raad t.w. de voorzitter, secretaris en penningmeester. Het verslag van het overleg wordt aan de leden verstuurd.

De WMO-raad Veere werkt samen met de adviesraden van Middelburg en Vlissingen in een zogenaamd WOW overleg. (zie hiervoor hoofdstuk 4)

3. De thema's van de WMO-raad Veere in 2018.

In het verslagjaar 2018 werd elf maal vergaderd.

Zoals ook andere jaren het geval was, werden **organisaties** en **personen**, die **raakvlakken** hebben met het **sociaal domein**, uitgenodigd voorlichting te geven. Aan hen werd tijdens hun presentatie gevraagd wat wij als raad kunnen betekenen richting de gemeente.

Dit verslagjaar werden de volgende personen/instanties uitgenodigd:

a. Voor de vergadering van januari werd Marischka van Duinkerken, voorzitter van de Sociale Cliëntenraad Walcheren (SCW) uitgenodigd. Zij was op de gestelde datum door onverwachte oorzaken niet in staat aanwezig te zijn, maar wilde wel graag op een andere datum komen. De opgestelde agenda voor deze vergadering hebben we verder gevolgd.

b. In februari hebben we mw. **Mieke Reynen** uit Koudekerke uitgenodigd. Zij gaf een presentatie over **“Positieve Gezondheid”**. Zie ook: <https://iph.nl/iph/mensen>
Mieke vertelde in het kort iets over haar werk als bestuurder van een zorginstelling in Rotterdam-Zuid en daarna over de verandering in haar leven sinds de verhuizing naar Koudekerke. Daarna heeft zij aan de hand van een presentatie(pp) uitgelegd wat **Positieve Gezondheid** inhoudt en wat het belang ervan is voor de samenleving. Gezondheidszorg is bij ons eigenlijk meer ziektezorg. We bestrijden de symptomen van een bepaalde “kwaal”. Positieve Gezondheid richt zich veel meer op preventie.
Tot nu toe werd als stelling voor het begrip gezondheid(1948): een “volkomen” fysieke en psychische gezondheid gehanteerd. Deze stelling is veel bekritiseerd maar nooit gewijzigd. Volgens de uitgangspunten van Positieve Gezondheid is de definitie van gezondheid: “het vermogen om je aan te passen en je eigen regie te voeren in het licht van sociale, fysieke en emotionele uitdagingen van het leven.”
Na onderzoek zijn 6 hoofddimensies van gezondheid vastgesteld gedifferentieerd naar 42 aspecten.
Voor verdere inhoudelijke informatie zie ook bovenstaande link.

c. In maart kwam **Marischka van Duinkerken** naar onze vergadering. Zij vertelde over de activiteiten van de **Sociale Cliëntenraad Walcheren(SCW)**. Deze raad behartigt de belangen van de cliënten van Orionis en ook van hen die een beroep doen op het armoedebeleid. De SCW geeft verder gevraagd en ongevraagd advies aan de colleges van B&W van de Walcherse gemeenten en ook aan de directie van Orionis.
Veel mensen maken gebruik van het spreekuur en krijgen bijv. praktische hulp(invullen van een formulier) of ze hebben te maken met zaken die niet goed lopen.

Meest gestelde vragen gaan over:

- armoedebeleid,
- wegwijs in het woud van regelingen
- veranderingen in de regelingen, waarmee vaak ouderen moeite hebben.

Door de participatiewet komen nu meer mensen langs, die voorheen in een andere regeling zaten.

Over het algemeen wordt de SCW door Orionis betrokken in zaken en serieus genomen. Veel problemen kunnen door de SCW worden opgelost, maar soms wordt doorverwezen naar schuldhulpverlening of naar een vrijwillige ondersteuner.

d. In april kwam **Jeroen Portier van Stichting Welzijn Veere** samen met **Geppie Sturm van Zorgstroom** spreken over het conceptplan: **aanpak dementievriendelijke omgeving**.

De gemeente is opdrachtgever voor dit plan. Een dementievriendelijke omgeving creëren is begonnen als welzijnsactiviteit. Het is de bedoeling dat het een structurele aanpak krijgt, waarbij de al begonnen zaken als basis dienen. Welzijn Veere werkt hier samen met SVRZ, Zorgstroom, Zeeuwsland en Zeeuwse Zorgschakels. Het gaat erom vooral verbinding te zoeken met organisaties zodat in het voorliggend veld meer kennis aanwezig is over kenmerken van dementie. Het doel is een soepele overgang te krijgen van het voorliggend veld naar reguliere zorg. In 2040 zal volgens de voorspelling het aantal dementerenden groeien naar 940. In 2020 zijn het er 510.

Vanuit de WMO-raad werden kritische geluiden naar voren gebracht: we missen de doelstelling om mensen met dementie te betrekken in de samenleving. De focus ligt nu teveel op het aanbod van activiteiten. Ander punt was om de planning meer naar voren te halen. Een zorgpunt wat wij als WMO-raad uitten was: zijn er in 2040 nog voldoende mensen beschikbaar die mantelzorg kunnen leveren?

Wij vinden een goede ondersteuning voor de mantelzorger heel belangrijk.

e. In mei kwam Hanneke de Vroe vertellen over het project: “**Feest van herkenning**”, **museumverhalen voor ouderen**.

Samen verhalen over vroeger delen en dierbare 'souvenirs' uitwisselen met leeftijdsgenoten.

Dat doen vrijwilligers van de Stichting met themakoffers: verzamelingen van attributen, veelal afkomstig uit Zeeuwse musea, die verwijzen naar een bepaald thema of een bepaalde tijdsperiode. De vrijwilligers gaan gezellig met ouderen over de voorwerpen in gesprek bij een kopje koffie of thee. Ze halen de ouderen uit hun sociale isolement en mooie, grappige of ontroerende anekdotes komen weer tot leven: een feest van herkenning!

De bijeenkomsten zijn vooral gericht op mensen met beginnende dementie in zorginstellingen. Maar ook thuiswonende ouderen met beginnende dementie willen ze bereiken met het project “Elke Dag een Feestje” (nu nog een pilot). Meedoen is Meetellen richt zich op kwetsbare ouderen in bredere zin: de koffers zijn een goede manier om ouderen in het algemeen met elkaar in contact te brengen. Onder de naam “Feest van Muziek” organiseert de Stichting in heel Zeeland ook nog muziek- en zangbijeenkomsten.

De voorwerpen in de diverse koffers hebben betrekking op thema's van de participerende Zeeuwse musea. Ze roepen herinneringen op aan het leven op de boerderij, school, huishouden, visserij of een dagje strand... Iedere regio heeft zijn eigen koffers. De attributen stimuleren de deelnemers om positieve herinneringen uit het verleden op te halen. In het kader van dementie wordt dit proces reminiscentie genoemd. De opzet van de bijeenkomsten is als volgt: Een of twee ervaren vrijwilligers komen op bezoek met de afgesproken themakoffer. De deelnemers zitten rond de tafel en... de koffer gaat open. De voorwerpen gaan van hand tot hand; de verhalen komen los. Er ontstaat een gesprek, er wordt gelachen en geluisterd. Een demonstratie touwtjespringen, een schort opvouwen of een bakblik dat de geur oproept van grootmoeders cake.

De vrijwilligers krijgen gerichte training; zij kennen de inhoud van hun koffer en hebben kennis over dementie. Zij stimuleren het gesprek. De voorwerpen die uit de koffer tevoorschijn komen, werken als een katalysator en ontketenen meteen reacties.

Wij als WMO-raad Veere gaan ons best doen om meer bekendheid te geven aan hun waardevolle activiteiten bij de gemeente en te pleiten voor een structurele bijdrage, niet alleen financieel maar ook voor een fysieke locatie en aansluiting/opname bij welzijnsactiviteiten.

f. In juni was **Joanne Wijkhuis van Buurtzorg** aanwezig. Joanne vertelde dat zij als **wijkverpleegkundige** werkzaam is bij Buurtzorg en zorg draagt voor de verpleging en verzorging van cliënten. Deze wordt bekostigd vanuit de WLZ (Wet Langdurige Zorg) of vanuit de zorgverzekering. De gemeente draagt zorg voor de mensen die vanuit de WMO bekostigd worden.

Naast deze zorg heeft Buurtzorg ook “Buurtdiensten” opgericht. De medewerkers hiervan geven meer begeleiding aan de cliënt. Bij Buurtdiensten ligt de regie voor de cliënt bij Porthos. Bij Buurtzorg is de huisarts veelal de spil. De huisarts gaat over het medisch gedeelte. De wijkverpleegkundige over de hulpmiddelen. Het contact met de huisarts is dan ook frequent.

Ook is er regelmatig contact met de fysio- en/of ergotherapeut.

Op de vraag wat Joanne ervaart als belangrijkste knelpunt, noemt zij een noodsituatie bij een patiënt. Je moet dan met spoed hulp bieden, maar na een keukentafelgesprek duurt het soms wel een maand voordat er hulp komt. Dit geldt vooral voor diensten voortkomend uit de WMO.

De behandeling van patiënten vanuit de zorgverzekering verloopt over het algemeen vlot. Bij de WMO gaat het anders. Porthos wordt dan ingeschakeld en die gaat de casus ook nog eens bekijken.

Belangrijk is dat er vertrouwen is tussen gemeente en zorgprofessional.

g. In de maand juli was **Geppie Sturm, wijkverpleegkundige bij Zorgstroom** aanwezig.

Deze organisatie werkt evenals Buurtzorg met kleine zelfsturende teams (4 in de gemeente Veere voor 275 klanten) Het heeft enkele jaren geduurd voordat deze werkwijze naar tevredenheid verliep. Probleem is dat er momenteel een personeelstekort is, waardoor de werkdruk erg hoog ligt. Belangrijk is dat de klant hiervan niets merkt. Binnen de teams zijn de rollen verdeeld en ieder heeft zijn eigen verantwoordelijkheden.

Zorgstroom werkt goed samen met andere organisaties. Het is van huis uit een thuiszorgorganisatie.

Vraag: Wat zie je als belangrijkste knelpunten bij klanten?

Zij antwoordt: eenzaamheid (heeft ook te maken met de gemiddelde leeftijd van de cliënten) en sociaal isolement. De mensen willen niet altijd een beroep doen op de mantelzorgers. Gelukkig is er in de gemeente Veere de Stichting Welzijn Veere, die voor de doelgroep een aantal voorzieningen heeft getroffen, waaraan zij actief kunnen deelnemen.

De wijkverpleegkundige vertolkt een sleutelrol binnen de teams. Zij stelt indicaties vast binnen een normenkader. Werkt veel samen met Porthos in gevallen van maatwerkvoorziening of bij begeleiding. Geppie constateert dat Porthos grote vorderingen heeft gemaakt in de afgelopen jaren. Belangrijk is dat er duidelijkheid vanuit de gemeenten wordt geboden, want zij vindt Porthos onmisbaar op het gebied van het toekennen van de juiste zorg. Het is prettig om samen te kijken hoe de zorg zo goed mogelijk ingezet kan worden. De wachttijden bij Porthos zijn vaak nog lang, maar door de goede contacten die Geppie heeft (= contactpersoon) kan hierin wel iets gestuurd worden.

Wat is de belangrijkste taak van de wijkverpleegkundige? Indiceren van de zorg en het organiseren ervan. Waar kunnen we als WMO-raad Veere mee helpen? Porthos als organisatie in stand blijven houden en verder professionaliseren. Belangrijk is dat elkaars professionaliteit gerespecteerd wordt.

h. In augustus hadden we geen vergadering en in september werd geen spreker uitgenodigd vanwege het feit dat er nog teveel te bespreken was.

Voor de vergadering van oktober kwam **Jan Louwerse van “Travalje Subiet”** Dit is een kleinschalig zorgbedrijf (een VOF met 5 vennoten) dat gespecialiseerd is in, op persoonlijke ontwikkeling en maatschappelijke participatie gerichte, programma's en trajecten. Dit door middel van een ondersteunende, activerende en trainende aanpak.

De cliënten bestrijken een breed spectrum wat leeftijd betreft. De jongste momenteel is 9, de oudste 59 jaar. Er wordt, qua problematiek, gewerkt in gemengde teams. De achterliggende visie hiervoor is dat men sterk gelooft in de kracht van wederzijdse beïnvloeding.

Het bedrijf staat open voor mensen die vanwege leerproblemen, gedragsmatige of psychische redenen of verslaving, niet zonder meer in staat zijn om te functioneren in een reguliere school-, werk-, of leefomgeving. Interesses en talenten van de klant dienen als uitgangspunt van programma en traject, binnen een coachend concept.

Travalje Subiet wil steeds de mens als geheel benaderen. Eigen initiatief wordt gewaardeerd en gestimuleerd. Men leert immers het best uit eigen ondervinding! Cruciaal is het neerzetten van een veilige basis. Dit is een voorwaarde om de wereld binnen te laten en tegemoet te treden. Het durven verleggen van eigen grenzen en het zelfvertrouwen en respect die daar uit voortkomen, zijn elkaar over en weer versterkende zaken.

Springplanken en struikelblokken worden bewust in beeld gebracht.

Samen met de klant wordt een arbeidstrajectplan of een programma opgezet en regelmatig besproken.

Zelfbeschikking en persoonlijke coaching staan centraal. Streven is, om door maatwerk een breed klantenpubliek opleiding, werk of vrijetijdsprogramma te helpen verkrijgen. En daarmee een volwaardige plaats in de maatschappij.

i. Tijdens de vergadering van november was **wethouder Van Halderen van de gemeente Veere** aanwezig. Hij was in gezelschap van de **beleidsambtenaar Ard-Jan Francke**.

De gesprekspunten, die wij als WMO-raad hebben voorgesteld werden als leidraad gehouden voor het gesprek.

- **Porthos**

De wethouder heeft in het kort de voorgeschiedenis betreffende de evaluatie sociaal domein geschetst.

In dec. 2017 werd besloten tot het opstellen van een evaluatie van het sociaal domein op Walcheren. Ze zagen dit als een soort reddingsboei om te kijken wat er gemeenschappelijk was bij de gemeenten t.a.v. de toekomst van het sociaal domein in Walcheren. Mevr. Eummelen zou deze taak uitvoeren.

1 augustus 2018 was de uiterste datum voor het mogelijk opzeggen van het contract Porthos. Wanneer er niets gedaan zou worden zou het contract automatisch 5 jaar verlengd worden. Duidelijk was dat de uitvoering van zo'n belangrijke opdracht moeilijk in een dergelijke korte periode uitgevoerd kon worden.

Bovendien startte mevr. Eummelen door allerlei oorzaken pas in maart. Zij haalde dus ook de planning niet en het advies naar de drie gemeenten was: geef ons meer tijd; neem 2 jaar de tijd om het huidige construct door te ontwikkelen. Veere stemde hierin toe. De andere gemeenten zouden Veere hierin financieel moeten steunen. Middelburg en Vlissingen wilden om moverende redenen die toezegging niet doen. Zij wilden de evaluatie versneld door laten gaan. Op aanraden van mevr. Eummelen volgt men nu de volgende stappen (het zg. “vier sporenbeleid”):

1. Eindevaluatie en vaststellen pentekening 2.0
2. De gewenste situatie uitvoering WMO en Jeugdzorg
3. Tot en met 31 december 2019 blijven uitvoeren van huidige Walcherse taken
4. Ontvlechting van Porthos per 1 januari 2020

De evaluatie is afgerond en vervolgens opgestuurd naar de WMO-raad.

De Walcherse visie (uitgeklede pentekening met hoofddoelen) zal begin volgend jaar worden vastgesteld nadat die eerst met ons besproken is (dit n.a.v. ons ongevraagd advies over het concept Walcherse visie). Er zal dus eerst een gesprek komen. Vraag: Gaat de zorg intussen wel gewoon door? De wethouder krijgt geen signalen dat er problemen zijn in de zorgverlening. Hij zal hiervoor nog navraag doen bij de manager Porthos. Hij erkent dat er problemen zijn in de organisatie: fors ziekteverzuim. Er heerst grote onzekerheid over het ontvlechtingstraject: hoe gaat dat eruit zien? De mensen die er werken willen juist zekerheid hebben.

- **Adviezen Wmo-raad.** Waarom krijgen we vaak zo laat een adviesaanvraag. En waarom kregen we geen reactie op het spoedadvies en het advies “programma sociaal domein”? Wat betreft het laatste antwoordde de wethouder dat dit moeilijk inpasbaar was binnen het werkprogramma van het nieuwe college. Voor de eerste vraag erkent hij de fout en belooft beterschap.

- **Problemen in de jeugdzorg.**

Er is, landelijk gezien, sprake van wachttijden, waarbij de regio Zeeland geen uitzondering vormt. De kosten voor de jeugdzorg zijn in de afgelopen jaren fors gestegen. De zorgverleners zeggen dat er te snel gegrepen wordt naar specialistische hulp. We zouden volgens de wethouder meer aan preventie moeten doen.

40% van de verwijzingen gaan via Porthos. Daarnaast zijn huisartsen een belangrijke doorverwijsbron.

Binnen jeugdzorg bestaat een personeelsprobleem en er zijn te weinig plaatsen beschikbaar voor hulp. Er wordt gedacht aan een zorgmakelaar, die overzicht kan bieden in de situatie en snel advies kan geven waar hulp nodig is. Het is nog maar de vraag of deze constructie uitkomst zal bieden.

Als WMO-raad hebben we te weinig zicht op het geheel van jeugdhulp. Olga Idema(projectleider) heeft beloofd dat er een nieuwsbrief zou komen, maar tot op heden is daarvan nog niets gezien.

- **Positieve Gezondheid**

De visie op Positieve Gezondheid wordt gedeeld door het college. In het voorjaar komt het gezondheidsbeleid in de raad.

Er is een kadernota “Samenwerken voor gezondheid 2018-2021” waarvoor wij een advies hebben uitgebracht. De gemeente heeft hierop gereageerd middels een brief waarin zij ons bedankte voor de inbreng. Onze aanbevelingen worden meegenomen.

- Tijdens het overleg werd gevraagd naar het advies dat uitgebracht is over het **VN verdrag voor de rechten van de mens**. Hierop was nog geen reactie gekomen. Het uitvoeringsplan is ondertussen vastgesteld. Ook hiernaar zal actie worden ondernomen.

Verder brengen we nog ter sprake dat zojuist is vernomen dat de Koepel ASD (Adviesraden Sociaal Domein) geen landelijke subsidie meer krijgt vanaf 2020. De gemeenten moeten dit nu zelf oppakken. De wethouder is hiermee nog niet bekend, maar staat wel positief t.a.v. het werk van de Koepel.

j. In de vergadering van december waren **Frank Mouws en Klaas Eegdeman** aanwezig. Beiden zijn werkzaam bij **Intervence** als relatiemanager(Frank) en innovatiemanager en manager knelpunten(Klaas). Hun presentatie wordt middels een hand-out gezamenlijk met ons doorgenomen. Tijdens de uitleg bestond de mogelijkheid te interveniëren.

Intervence is een Gecertificeerde Instelling voor Jeugdzorg(G.I.). Zij is geen onderdeel van de eerstelijnszorg maar eindstation. Zij heeft o.a. de taak systemen die een rol spelen bij de problemen te doorbreken. De maatregelen die genomen worden zijn altijd gericht op het kind.

Regievoerder is kerntaak van de G.I. Dit is casusregie. We spreken van procesregie als er verschillende instanties bij betrokken zijn.

Door gebrekkige opvang in het voorliggend veld worden de problemen voor het kind groter waardoor de opvang(hulp) bij de G.I. niet altijd gegarandeerd kan worden, omdat er niet genoeg specialisme aanwezig is. Het is wel zo dat de sprekers de indruk hebben dat er gaandeweg het werkproces in de gebiedsteams meer en meer specialisering komt en dat de samenwerking binnen die teams aan het verbeteren is.

Binnen Intervence is sprake van een groot verloop van personeel. De werkdruk is hoog en het benodigde specialisme is niet altijd aanwezig. Hierdoor ontstaan wachttijden.

Een groot probleem is het “leuren” met kinderen (het niet kunnen zeggen waar kinderen geplaatst kunnen worden). Er is te weinig opvang en er zijn te weinig opvanggezinnen. In Zeeland is er te weinig residentiële opvang.

Frank zou graag zien dat wij bij de gemeente pleiten om sturend op te treden naar pleegzorgorganisaties.

Houd er bij de inkoop rekening mee!

Om veranderingen binnen de jeugdzorg succesvol te laten verlopen moet er flink geïnvesteerd worden in de budgetten. Dat laatste is eigenlijk bij de transitie vergeten, waardoor men nu vaak achter de feiten aanloopt.

4. Het WOW-overleg (Walchers Overleg WMO adviesraden)

We hebben in het verslagjaar 2018 maar twee keer vergaderd. Het bleek dat van gezamenlijkheid tussen de gemeenten niet veel meer over was. We hadden dan ook weinig onderwerpen om met elkaar van gedachten te wisselen (Als adviesraden hadden we in de afgelopen jaren steeds in goed overleg met elkaar gediscussieerd over hoe we zoveel mogelijk kunnen samenwerken over bovenlokale onderwerpen teneinde de kwaliteit van ons advies op een goed peil te houden en tevens richting de gemeenten met een eenduidig advies te komen).

In 2018 zijn de volgende zaken in het overleg besproken:

- Gesproken is over de uitnodiging van de adviesraad van Terneuzen om te komen tot Zeeuwse samenwerking in het sociaal domein.
Hierover wordt door de Walcherse raden verschillende gedacht. De “angst” bestaat dat het geheel te groot wordt en dat daardoor veel te veel tijd gaat zitten in het tot stand brengen van een goede structuur en dus te weinig inhoudelijk gediscussieerd wordt. Bovendien is de situatie in elke gemeente verschillend. We wachten de ontwikkelingen af.
- Verder kwam het beleid gezamenlijke adviezen aan de orde. De aanleiding hiervoor was dat de laatste uitgebrachte adviezen enigszins stroef tot stand kwamen. Na hierover gedebatteerd te hebben komen we tot een algemeen plan: We stellen als adviesraden, indien van toepassing, een gezamenlijk advies op, dat door de secretaris van de WMO-raad Veere geredigeerd wordt en daarna wordt vastgesteld binnen elke raad afzonderlijk. Het staat elke adviesraad vrij om van het gezamenlijk advies af te wijken, mits men de andere raden daarvan in kennis stelt. Tenslotte is het zo, dat elke raad zijn advies indient bij zijn eigen gemeente.
- Het onderwerp Porthos kwam bij elke bijeenkomst wel een keer ter tafel. Het blijkt dat de onderlinge afstemming tussen de gemeenten, wat ieder als waardevol erkent, vaak te wensen overlaat. We vinden het van belang dat er uit de experimenten die gehouden worden gezamenlijke conclusies getrokken worden.
- De notitie onafhankelijke clientondersteuning, waar de adviesraden een Walchers breed advies over hebben gegeven, is ondertussen door de gemeenteraad van Veere aangenomen. Middelburg en Vlissingen hebben dit nog niet gedaan. Wij begrijpen niet waarom de verschillende colleges afwijken van het gezamenlijk uitgebrachte advies.
Uit de notitie komt het onderwerp Vrijwillige Burgeradviseur naar voren wat in de Walcherse gemeenten bij diverse instituten is ondergebracht. Hieruit blijkt dat sommige zaken verschillend georganiseerd zijn en dat hierover nog geen eenstemmigheid bestaat.
- De pentekening en de doorontwikkeling Porthos. We spraken onze zorg uit voor de toekomst als we zien hoe de verschillen in de gemeenten liggen en zijn bang dat de burgers hiervan de dupe worden. Met de rapportage van mevr. Eummelen waren we op de goede weg om een doorontwikkeling te bewerkstelligen, maar betreuren het dat het in plaats van een komma een punt lijkt te zijn geworden.
- Jeugdhulp. We uitten onze zorg uit over de te lange wachtlijsten en ook over de problemen bij het op- en afschalen van de hulp. Het loopt niet vloeiend in elkaar over. Er zit teveel tijd tussen, waardoor cliënten in een vacuüm verkeren.
Een en ander wordt met de bestuurders besproken.

5. Bestuurlijk Overleg WMO Walcheren

Twee keer vond overleg plaats tussen de Walcherse portefeuillehouders en een afvaardiging van de drie Walcherse WMO-adviesraden. (van de adviesraden zijn de voorzitters en secretarissen aanwezig)

Deze bijeenkomsten zijn informatief van aard. Men is op de hoogte van elkaars werkwijze en waar nodig probeert men afstemming te krijgen.

Door de verkiezingen en bij enkele gemeenten langdurige besprekingen voor een nieuw college is er minder overleg geweest dan andere jaren.

Zaken die in de vergaderingen werden besproken:

- **Stand van zaken Hulpmiddelen**

Bij het vorig overleg is aangegeven dat bij de VNG aandacht gevraagd zou worden voor de problematiek van overdracht van hulpmiddelen. Hierover is nog geen duidelijkheid.

Wel opgemerkt dat Porthos de werkwijze heeft om soepel om te gaan met de vraag van mensen die hun hulpmiddel willen meenemen naar een andere gemeente.

- **Porthos: proces evaluatie en doorontwikkeling**

Aan de hand van het ongevraagd advies wordt door onze voorzitter een korte toelichting gegeven. Kern is dat aandacht gevraagd wordt voor het korte tijdsbestek van het proces en dat de adviesraden nauw betrokken willen worden. Ook is door de drie adviesraden gesignaleerd dat er verschillende sporen lopen in iedere gemeente, maar dat het om een gezamenlijk proces zou moeten gaan.

Door de wethouders werd aangegeven dat je als gemeente moet nadenken over scenario's voor het geval de samenwerking onder druk komt te staan. De drie gemeenten gaan een gezamenlijk proces in. Er is onderling afgesproken dat de resultaten van doorontwikkeling binnen de eigen gemeenten onderling gedeeld worden. Als één gemeente iets anders doet dan de gezamenlijke procedure, kan dat en wordt dat met elkaar besproken. Bestuurlijk is ook afgesproken om conclusies gezamenlijk te trekken. Hiermee werd het zorgpunt uit het ongevraagd advies voorsnog opgelost.

Het tijdspad werd door sommigen als kort en anderen als lang ervaren. De ambitie is om het tempo erin te houden. Dit is belangrijk, zeker ook voor de medewerkers van Porthos. (Deze bespreking vond plaats voor de procesbegeleider officieel benoemd was.)

Eind oktober werd vastgesteld dat de evaluatie, die door mevrouw Eumelen was opgesteld in het eindrapport echt een stuk van haar hand is. Uit deze evaluatie volgt de nieuwe Pentekening, die door de gemeenten gezamenlijk is opgesteld. De gewenste situatie wordt per gemeente beschreven. Op een later moment wordt gekeken of er overlap zit in de gewenste situaties van de drie gemeenten.

Per gemeente lopen er verschillende processen, met verschillende accenten o.a. in de breedte en hoe de raad betrokken wordt. Zo worden in Middelburg bijvoorbeeld alle fracties betrokken in het proces. Tot 1-1-2020 wordt de huidige dienstverlening gehandhaafd; de gemeenten hebben daarvoor een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Er wordt wel op elkaar afgestemd wanneer het invlechten in een nieuwe organisatie gaat plaatsvinden. De adviesraden vonden de garantie van de wethouders over de handhaving van de huidige dienstverlening geruststellend, maar voorzien wel personele problemen.

De adviesraden worden betrokken bij de stappen die volgen, ook bij het vaststellen van de gewenste situatie. Hoe de gemeenten invulling gaan geven aan de uitgangspunten uit de pentekening kan verschillen, onder andere door verschillen tussen gemeenten op het gebied van preventie. Een advies van de adviesraden was dat er behoefte bestaat aan duidelijkheid, zowel voor de inwoners, de medewerkers van Porthos (anders meer mensen in tijdelijke dienst), maar ook voor de gemeenten zelf (hogere kosten).

- **Arduin dagdelen dagbesteding**

Er is een gesprek geweest op bestuurlijk niveau met Arduin over het terugbrengen van het aantal dagdelen. Dit wordt namens de drie gemeenten gezamenlijk opgepakt.

- **Eigen bijdrage Wmo: plan vast abonnementstarief**

Het Rijk heeft het plan opgevat om de inkomensafhankelijke bijdrage door het CAK te vervangen door een vast bedrag per maand (€ 17,50).

Het is afwachten wat er uit de discussie tussen Rijk en VNG komt, maar het plan lijkt niet in eerste instantie positief te verlopen. Gemeenten gaan er naar verwachting financieel op achteruit en het strookt niet met het principe van betalen naar draagkracht.

• **Passend onderwijs**

In de colleges van Middelburg en Veere is geconstateerd dat het huidige stuk geen echte evaluatie is. Er komt een nieuwe evaluatie. In dat (Walcherse) proces worden ook de adviesraden actiever betrokken (mogelijk bij de evaluatievragen). Afsproken wordt om het project in maart 2019 af te ronden.

• **Zeeuwse samenwerking sociaal domein**

Doel is om aantal overleggen te verminderen en efficiënter samen te werken op onderdelen waar gemeenten elkaar kunnen vinden. Conclusie: het is voor de adviesraden voldoende om te weten dat dit traject loopt.

• **Stand van zaken Mantelzorgcompliment en budget respijtzorg Manteling**

De vraag vanuit de adviesraden was of het bekend is dat er meer gebruik gemaakt werd van het mantelzorgcompliment in 2017. Manteling benadrukte dat hun medewerkers geen respijtzorg bieden.

Mantelzorgwaardering

Er zijn (Walchers) in totaal 1594 aanvragen gehonoreerd. Dat is het hoogste bereik tot nu toe en in vergelijking met 2017 een toename van 138 aanvragen.

Per gemeente zijn de volgende aanvragen gehonoreerd:

- Middelburg 630
- Vlissingen 652
- Veere 312

Ten opzichte van 2017 is dat per gemeente een toename van:

- ➔ Middelburg 54
- ➔ Vlissingen 49
- ➔ Veere 35

• **Stand van zaken onafhankelijk burgeradviseurs in de drie gemeenten**

Gevraagd werd naar de stand van zaken. De voortgang op dit dossier verschilt per gemeente.

• **Problemen in de jeugdhulp**

Aanleiding was de groeiende vraag naar jeugdhulp, de lange wachtlijsten en lange wachttijden voor het zorgtraject wordt gestart, hoe kan dat opgelost worden? Het is een landelijke ontwikkeling (te weinig capaciteit), dus ook uitwijken naar andere regio's biedt niet altijd een oplossing. Ook bij Porthos zorgt dit voor extra druk. De vraag is hoe je voorkomt dat jeugdzorg nodig is. Een oplossing kan zijn via praktijkondersteuners bij de huisarts.

Alle organisaties zijn steeds meer doordrongen van samenwerking. Gemeenten stimuleren dat ook, onder andere via inkoop. Er is een beweging van concurrentie (2014) naar samenwerking (nu). Zorginstellingen gaan zich ook steeds meer specialiseren op een bepaalde vorm van zorg en afstemming zoeken met anderen. Opgelegde samenwerking werkt niet. Samenwerking gaat goed op uitvoeringsniveau met medewerkers via de dialoogtafels jeugd. Op korte termijn lost dit het probleem helaas niet op.

• **Onafhankelijke clientondersteuning**

Vorig jaar is er een gevraagd advies gegeven (op Walchers niveau) n.a.v. een notitie over clientondersteuning. In Veere is de notitie door de raad vastgesteld, in de andere twee gemeenten niet. In Middelburg is het voorstel in een afrondende fase. Belangrijke stap is om dat Walchers af te stemmen. Tot nu toe is er door onder andere begripsverwarring nog geen uitspraak van de raad geweest. In Vlissingen waren er vragen over waar je de onafhankelijke clientondersteuning positioneert. In het oorspronkelijke voorstel moest de klant zelf contact opnemen en dus twee keer bellen. Deze barrière wilde men wegnemen door de taak van het regelen van een cliëntondersteuner bij Porthos te leggen. In Veere legt Porthos het lijntje naar Welzijn Veere om een vrijwillig burgeradviseur te koppelen. Belangrijk om te benadrukken is dat er op dit onderdeel wel Walchers wordt samengewerkt, ondanks de verschillen in uitvoering. Er vinden bijeenkomsten plaats met uitvoeringsorganisaties, onder andere over de diverse rollen.

6. Overleg met de wethouder van de gemeente Veere.

Met de portefeuillehouder binnen het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Veere vond in 2018 twee maal overleg plaats. Dit overleg wordt bijgewoond door het dagelijks bestuur van de WMO-raad. Vanuit de gemeente is ook de betreffende beleidsmedewerker aanwezig. Hij maakt de agenda en het verslag van de vergadering.

(In de WMO-raadsvergadering van november waren wethouder Van Halderen en de beleidsmedewerker Ard-Jan Francke aanwezig).

Tijdens het reguliere overleg vindt altijd een terugkoppeling plaats over de zaken die in de WMO-raad zijn besproken. Verslag wordt gedaan van de sprekers die de adviesraad hebben bezocht en de knelpunten die zij hebben ervaren worden gedeeld met de wethouder. In het verslagjaar 2018 werd in tegenstelling tot andere jaren maar twee maal vergaderd. De oorzaak hiervan ligt in het feit dat de besprekingen voor een nieuwe coalitie veel tijd vergden.

De eerste vergadering vond plaats op 28 februari en werd nog gevoerd met Chris Maas, die in het vorige college wethouder sociaal domein was.

De onderwerpen die besproken werden waren:

- De ontwikkelingen binnen Porthos.

De wethouder gaf de stand van zaken weer met betrekking tot de opdracht voor de evaluatie aan mevrouw Eummelen. De Vlissingse en de Veerse colleges hebben inmiddels opdracht gegeven.

Wij hebben de aandacht gevraagd voor het betrekken van de adviesraden en de wens geuit dat er een eenduidig standpunt komt van de drie colleges op Walcheren. De situatie bij Porthos is gespannen en veel medewerkers hebben last van het feit dat er geen zekerheid bestaat omtrent de toekomst.

Tijdens het overleg werd gesproken over de werkwijze binnen Porthos en of er sprake is van verbetering.

Algemene conclusie was dat het hier gaat om een cultuurverandering in het brede sociaal domein. Dat proces gaat langzaam, maar er zijn wel ontwikkelingen. Veere loopt bijvoorbeeld voorop als het gaat om de Welzijnsnetwerken in de kernen, dichtbij de inwoners.

- Ongevraagd advies t.a.v. coalitievorming

De WMO raad heeft de partijprogramma's doorgenomen aan de hand van de teksten over het sociaal domein en heeft dit verwerkt in een ongevroegd advies. Direct na de verkiezingen werd het naar de partijen gestuurd om mee te nemen in de coalitievorming.

- Stroomlijnen informatie richting adviesraden

Dit is ook in het Walchers bestuurlijk overleg aan de orde geweest. Het heeft te maken met de Walcherse samenwerking, waarin nog niet altijd alles goed loopt in het contact met de adviesraden. Er was geen Walcherse planning met onderwerpen waarover advies gevraagd moet worden.

.Het gezondheidsbeleid is een voorbeeld van een proces wat niet duidelijk verliep.

.Er komt een nieuw vierjarig beleidsplan van de GGD. Dat is ook iets om de adviesraden in te betrekken.

.De evaluatie Passend Onderwijs krijgt nog een verdieping. De Wmo-raden zullen worden meegenomen in de planning.

Verder werd gesproken over de overdracht van hulpmiddelen bij verhuizing naar een andere gemeente. Dit punt is eerder aan de orde geweest en zal bij de VNG aan de orde gesteld worden.

Ook de wachtlijsten in de jeugdzorg werd onder aandacht gebracht. Dit punt baart ons als WMO-raad grote zorgen.

Wat betreft Beschermd Wonen werd gemeld dat de vergunningsaanvraag voor de locatie van Zeeuwse Gronden in de Kerkstraat te Koudekerke kan worden ingediend. Er is overeenstemming tussen Zeeuwlant en Zeeuwse Gronden.

De volgende vergadering werd gevoerd met de nieuwe wethouder sociaal domein, de heer Van Halderen en vond plaats op 18 september.

De zaken die hier werden besproken waren de volgende:

- Kadernota gezondheidsbeleid

De wethouder gaf aan dat de WMO-raad in december 2017 advies heeft gegeven.

Een van die aanbevelingen was om meer SMART te formuleren en duidelijker aan te geven wat de doelen zijn.

De wethouder meldde dat de notitie een lange weg doorlopen heeft om verschillende redenen. Dat had o.a. te maken met de verschillen tussen gemeenten en ook de coalitievorming. De kadernotitie is aangepast op het advies uit de WMO-raad. Ook de gemeenteraad wil het graag nog specifiek hebben, aansluitend op het advies van de WMO-raad. Het college gaat aan de slag om een Veers uitvoeringsprogramma te maken.

Daarin wordt het advies van de Wmo-raad ook betrokken.

- Terugkoppeling laatste vergadering(en) WMO-raad.

We gaven aan wie de sprekers waren tijdens onze vergaderingen en maakten melding van de knelpunten die de sprekers in hun werk ondervinden.

- De stand van zaken m.b.t. de evaluatie van de pentekening en Porthos.
- Het ongevraagd advies van de WMO adviesraad aan de toekomstige coalitie. De wethouder gaf aan dat het beleid in het sociaal domein in grote lijnen hetzelfde zal blijven: waar mensen het zelf kunnen moet dat zo blijven en waar dat echt nodig is moet de overheid hulp bieden.
- Afstemming wachtlijsten Jeugd.

Er zijn alarmerende berichten vanuit o.a. Gors en Intervence. Daaruit bleek dat er wachtlijsten zijn en dat op- en afschalen van de zorg lang duurt. Oorzaak daarvan is vooral ook de arbeidsmarktproblematiek en samenwerking tussen hulpverleners, die te wensen over laat. Van belang is dat de werkers elkaar beter leren kennen en samenwerken. Juist bij multi-problematiek zijn de aspecten regie en samenwerking van belang. Walchers wordt daarin geïnvesteerd via dialoogtafels.

7. Uitgebrachte adviezen aan B&W in 2018.

De adviezen die we uitgebracht hebben in 2018 gingen over de volgende thema's:

- a. programma coalitievorming
- b. Porthos en evaluatie pentekening
- c. Beschermd Wonen
- d. Evaluatie beleidsplan integrale schuldhulpverlening
- e. concept voorstel m.b.t. verhogen inkomensgrens Jeugdsportfonds en Jeugdcultuurfonds.

a. programma coalitievorming.

Algemeen:

Met dit advies hoopte de WMO-adviesraad een bijdrage te leveren aan het verder ontwikkelen van het sociaal domein binnen de gemeente en was zeer bereid daar verder met het te vormen college over van gedachten te wisselen en betrokken te worden bij de verdere uitwerking ervan.

Zij kon zich goed vinden in de formulering in één van de verkiezingsprogramma's waarin (geanonimiseerd) daarover het volgende verwoord is:

Ingezet wordt op een samenleving die een goede verbondenheid kent met gebundelde inzet van vrijwilligers, mantelzorgers en professionals in een hecht netwerk dat werkt volgens het principe één gezin, één plan en één hulpverlener (het one stop shopping principe). De professionele zorg en ondersteuning moet beter aansluiten bij de keuzes van mensen. Mantelzorg en professionele zorg moeten elkaar beter aanvullen en versterken.

En verder:

Mensen moeten zo lang als mogelijk de regie over hun leven kunnen houden. Innovatie en nieuwe medische inzichten kunnen daarbij helpen. Als ze hulp nodig hebben worden ze door de gemeente ondersteund op een wijze die bij hen past. Het persoonsgebonden budget kan een belangrijk instrument zijn om die zorg naar eigen wens in te richten. Verzorging, verpleging, begeleiding, dagbesteding en huishoudelijke hulp moeten onderdeel van de zorg blijven. De menselijke maat is hierbij leidend. Bewoners hoeven zich geen zorgen te maken over wat er met hen gebeurt als hun gezondheid drastisch verslechtert. Mensen moeten kunnen rekenen op een veilige, verzorgde oude dag. Thuis zolang het kan, in een verpleeghuis als het moet. Er moet een betrouwbaar systeem worden ontwikkeld voor het meten van de kwaliteit van de zorg. De kwaliteit moet periodiek worden getoetst en zo nodig worden verbeterd.

Mensen willen steeds langer thuis kunnen blijven wonen. Goede zorg is daarom belangrijk. Door zorg slimmer en dicht bij huis te organiseren, kan de zorg in de toekomst betaalbaar worden gehouden. Doordat de middelen beperkt zijn, is het van belang dat mensen die extra ondersteuning nodig hebben, deze hulp ook krijgen. Er moet een goed vangnet zijn.

Niet de zorg die beschikbaar is, staat centraal, maar de zorg waaraan behoefte is, dus vraaggericht.

Daarnaast werd op enkele thema's nader ingezoomd:

1. Mantelzorg:

We vinden dat de gemeente naast de mantelzorgers moet staan en ze faciliteren, bij voorbeeld door individuele coaching en training. Ook als het gaat om huisvesting (dicht bij de persoon die zorg nodig heeft). Specifieke aandacht moet er zijn voor de jonge mantelzorger. Het bieden van laagdrempelige trefpunten en goede voorlichting zijn daarbij een basisvoorwaarde. De WMO-Raad vindt niet de kosten maar de kwaliteit van de zorg het allerbelangrijkste.

De groep mantelzorgers als essentiële zorgverleners dient nog beter in beeld gebracht te worden met daarbij de vraag hoe de coalitie deze denkt te effectueren. Op basis van dat inzicht en door deze groep te benaderen, kan beter ingezoomd worden op de verhouding draagkracht/draaglast.

De WMO-adviesraad vraagt de coalitiepartijen een top 5 te formuleren van acties die moeten leiden tot het zoveel mogelijk thuis kunnen blijven wonen van deze groep dementerenden.

2. Eenzaamheid:

De WMO-Raad is het eens met de stelling dat, om eenzaamheid tegen te gaan, ingezet wordt op het versterken van bestaande maatschappelijke en sociale verbanden en ouderen te stimuleren om zelf op zoek te gaan naar sociale contacten. Het onderwerp eenzaamheid willen wij tijdens het 'keukentafelgesprek' aan de orde laten komen. Belangrijk is dat vrijwilligers en professionals tijdig (leren) signaleren wanneer eenzaamheid zorgwekkende vormen gaat aannemen.

3. Langdurige zorg:

Mensen die zorg nodig hebben, mogen niet verdwalen in uiteenlopende zorgsystemen waar verschillende partijen verantwoordelijk zijn. Vanuit een goede toegang, (Porthos), moet de gemeente Veere de regie nemen voor de samenwerking van professionals en de zorgverzekeraars, om een integrale aanpak in de buurt mogelijk te maken.

4. Accommodatiebeleid:

In het kader van bestrijden van eenzaamheid pleiten we voor de aanwezigheid van ontmoetingsplaatsen in zo veel mogelijk kernen waarbij de toegang tot die voorzieningen laagdrempelig moet zijn en de tarieven voor het gebruik van multifunctionele accommodaties geen barrière moeten vormen. De aanwezigheid van (multifunctionele) accommodaties moet ook in het licht worden gezien van de gedachte ontwikkelingen over de toekomstige gezondheidszorg.

5. Positieve Gezondheid:

De WMO-Raad wil graag de aandacht vragen voor de uitgangspunten van het **Institute for Positive Health**, waarbij uitgangspunt is de omslag van denken van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag met als doel het verbeteren van het **ervaren** van gezondheid, met plezier kwaliteit leveren en zorg betaalbaar houden.

Daarnaast hebben we nog enkele specifieke punten aan de orde gesteld, zoals:

- De WMO adviesraad dringt aan op een eenduidig standpunt van de partijen over samenwerking en de toekomst van Porthos.
- Daar waar het specifiek gaat over ouderen dient het uitgangspunt te zijn dat ouderen geen uitzonderingspositie innemen maar als belangrijk onderdeel van de wijk c.q. de samenleving te beschouwen.
- Als het gaat om zorg en ondersteuning ligt de regie bij de burger, en dienen de voorzieningen in termen van geïntegreerde ondersteuning en hulp, keuzevrijheid m.b.t. "zorg in natura" of een "PGB" en onafhankelijke cliëntondersteuning optimaal beschikbaar te zijn.
- Cliënten moeten geen last hebben van de diverse budgettaire schotten.
- Wat betreft armoedebelid zijn er de laatste paar jaar mooie plannen ontwikkeld. De WMO adviesraad ziet deze plannen graag geïmplementeerd en wordt graag op de hoogte gehouden van de ontwikkeling en voortgang in deze.
- We vinden dat partijen de plicht hebben om concreet en controleerbaar aan te geven hoe zij de komende regeerperiode de verdere decentralisatie vorm gaan geven. Dit vergt afstemming en contact met de diverse

dorps- en stadsraden over hoe de leefbaarheid in de gemeente wordt ervaren, in het bijzonder voor degenen die gebruik moeten maken van het sociaal domein.

- Organiseer een netwerk (team) van welzijn en zorg in elke kern zodat vroegtijdig problemen kunnen worden gesignaleerd en opgelost en bijtijds kan worden doorverwezen bij problemen van midden en hoog risico richting zorg.
- De WMO-Raad ondersteunt de noodzaak van het stimuleren van de bouw van betaalbare levensloopbestendige woningen.
- Jeugdzorg

Formeer voor midden en hoog-risicoproblematiek een onafhankelijk jeugdteam, waarin diverse professionals vanuit jeugdzorg, onderwijs, maatschappelijk werk en welzijn zitting hebben.

Draag zorg voor intensivering van ambulante (GGZ) jeugdzorg.

Stel indien nodig jeugdzorg en ondersteuning ook beschikbaar voor jongeren tussen 18 en 25 jaar.

Zorg dat wachtlijsten tot het verleden behoren.

Draag zorg voor het uitbreiden van het aantal pleeggezinnen voor tijdelijke opvang en opvoeding.

Reactie vanuit de gemeente d.d. 28 september 2018:

“Uw notitie biedt concrete handvatten waarin wij ons herkennen. Ons werkprogramma is geschreven op hoofdlijnen, *maar uw brede visie op het sociaal domein delen wij*. Wij onderschrijven het belang van zaken als het verbeteren van de verbinding tussen mantelzorg en professionele zorg, gezondheidsbeleid, de welzijnsnetwerken in de kernen en duidelijkheid over de Walcherse samenwerking binnen Porthos.”

Aangegeven wordt dat het college de adviezen, waar mogelijk, meenemen in de formulering van nieuw beleid. Sowieso de adviezen bij de verschillende beleidsstukken en processen die er lopen, bijvoorbeeld het visietraject op Wonen en Zorg en de keuzes die gemaakt worden voor de toegang tot Wmo en Jeugdwet. Ook wil men de adviezen periodiek terug laten komen tijdens de bestuurlijke overleggen.

b. Porthos en evaluatie pentekening

In januari 2018 is er een gezamenlijk ongevraagd advies uitgegaan vanuit de drie adviesraden sociaal domein op Walcheren met als onderwerp:

“de Evaluatie van het klantproces binnen het sociaal domein op Walcheren.”

Uitgangspunt: Uiterlijk 1 juli 2018 dient de evaluatie van het klantproces zover voltooid te zijn dat een definitief standpunt door de drie gemeenteraden kan worden ingenomen. Wij vonden die tijd erg kort door

1. de komende gemeenteraadsverkiezingen en vervolgens de te vormen colleges.
2. de procesbegeleider, die op het moment van het opstellen van de advies nog niet benoemd was, krijgt een te krappe tijd om het proces goed te begeleiden.

De drie adviesraden maken zich daardoor grote zorgen dat binnen deze beperkte tijd een zó uitgebreide opdracht niet voldoende zorgvuldig zal kunnen worden uitgevoerd.

We waren ook van mening dat doordat de drie gemeenten afzonderlijk bezig waren met de uitwerking van een plan van aanpak er niet voldoende tijd over zou zijn voor overleg tussen de drie gemeenten om die uitwerking met elkaar te bespreken en de afzonderlijke plannen in elkaar te laten schuiven.

In deze evaluatie wilden wij als adviesraden een belangrijke rol spelen. Het gaat immers in de eerste plaats om het belang van onze burgers. Dat moet centraal staan en dat is ook onze verantwoordelijkheid als adviesraden.

Bij onze rol dachten wij met name aan de volgende hoofdonderwerpen:

- Wij wilden met de werkgroepleden “Porthos” van de drie adviesraden graag op zo kort mogelijk termijn een gesprek hebben met de aan te stellen procesbegeleider. Verschillende van deze leden hebben een belangrijke rol gespeeld bij de totstandkoming van de pentekening en ook in de loop van de tijd aan de uitvoering daarvan onverkort vastgehouden. Juist daarover wilden wij spoedig met de procesbegeleider in overleg.
- Daarnaast wilden wij graag “realtime” betrokken worden bij de totstandkoming van één plan van aanpak, zoals hiervoor onder “uitwerking” is bedoeld.

Tot slot werd door de adviesraden aangegeven dat we het advies vòòr het Bestuurlijk Overleg van 1 februari ingediend hebben om ons standpunt te kunnen bespreken tijdens dit overleg. Als adviesraden hoopten wij op deze wijze het zo belangrijke proces voor de Walcherse bevolking actief te kunnen ondersteunen.

Voor de reactie van de gemeenten verwijzen we naar bl. 13 van dit verslag waar het advies besproken is in het Bestuurlijk Overleg

Ongevraagd SPOEDadvies “Evaluatie doorontwikkeling Pentekening”

Op 27 augustus 2018 hebben de werkgroepen van de adviesraden van de gemeenten Middelburg, Veere en Vlissingen zich in een spoedoverleg beraden over de stand van zaken m.b.t. de evaluatie van de doorontwikkeling Pentekening. Dit overleg was met name ingegeven door de ontwikkelingen in de maanden juni en juli van dat jaar. Het ging hier over het besluit van de Gemeenteraad van Veere van 4 juli 2018, gevolgd door de brief van het College van Veere van 5 juli 2018 en de pro forma opzegging van de samenwerkingsovereenkomst van 12 juli 2018 door de Colleges van Middelburg en Vlissingen. Deze ontwikkelingen leidden tot grote onrust, zowel onder de inwoners van Walcheren als onder de medewerkers van Porthos.

Als adviesraden hebben wij verplichtingen tegenover alle inwoners van Walcheren, zowel tegenover de inwoners, die een beroep moeten doen op de voorzieningen voor zorg en welzijn, maar ook tegenover de inwoners, die daar wellicht in de toekomst een beroep op gaan/moeten doen.

Vanuit dat oogpunt deden wij daarom een dringend beroep op de Colleges om met de meeste spoed duidelijkheid te verschaffen voor de inwoners van Walcheren en voor de medewerkers van Porthos.

Samengevat was ons advies:

- .Laat het Procesplan verder uitwerken, inclusief de daarin aangegeven tijdsplanning;
- .Betrek ons als adviesraden nauw bij deze uitwerking;
- .Stel het uitgangspunt van samenwerking tussen de drie gemeenten centraal;
- .Trek het Raadsbesluit van 4 juli 2018 (Veere) en de pro forma opzegging van de overeenkomst door de Colleges (Middelburg en Vlissingen) in;
- .Stel de streefdatum, tevens datum aanvang opzegtermijn op 1 juli 2019.

De reactie van de gemeente Veere op dit advies was als volgt:

Op 11 september namen de drie Walcherse colleges van B&W een besluit over het vervolg van het evaluatieproces. Ook uw brief lag daarin voor. De kern van het besluit bestaat uit vier sporen die de komende tijd parallel aan elkaar lopen:

1. Walchers afronden van het Evaluatieproces van de pentekening en de oplevering van een Pentekening 2.0 in december 2018(Walchers)
2. Uitwerken van een gewenste situatie per gemeente
3. Operationeel houden van Porthos tot en met 31 december 2019

4. Ontvlechting van afdeling Porthos van gastgemeente Veere per 1-1-2020

Verder schrijven zij dat ook zij het belangrijk vinden om het evaluatieproces gezamenlijk af te maken en stapsgewijs door te ontwikkelen. Het verschil met het oorspronkelijke procesplan is wel dat iedere gemeente zelf de gewenste situatie uitwerkt op basis van de evaluatie (spoor 2). Vervolgens wordt bekeken op welke onderdelen samengewerkt kan worden. De reden van deze volgorde is dat eerst duidelijkheid moet zijn over het “wat” (gewenste situatie per gemeente) en vervolgens toe te werken naar het “hoe” (de uitvoering en de wijze van samenwerking). Uitgegaan wordt van een gemeenschappelijke basis d.i. de eindevaluatie en een nieuwe Pentekening. De adviesraden worden nauw betrokken bij dit proces, zowel Walchers bij het evaluatieproces, als ook lokaal bij het komen tot een gewenste situatie.

De gemeente schrijft verder dat ook zij grote waarde hecht aan het belang van samenwerking op Walcheren. Tegelijkertijd zijn er ook verschillen tussen de drie gemeenten op het gebied van de financiële positie, maar wellicht ook in de visie op de uitvoering. Ruimte voor deze verschillen is een voorwaarde voor een goede samenwerking.

Vervolgens zullen de drie gewenste situaties met elkaar vergeleken worden om te bekijken waar de gemeenschappelijkheid zit, waar mogelijkheden zijn voor samenwerking in de uitvoering en welke onderdelen beter lokaal georganiseerd kunnen worden.

Overigens, zo stelt de gemeente Veere, werken de gemeenten los van de samenwerking Porthos nog op tal van manieren goed samen binnen het sociaal domein en blijven dat ook doen.

Op onze vraag om de opzegdatum van de samenwerkingsovereenkomst op 1 juli 2019 te zetten antwoordt zij:

Dit is volgens ons niet meer haalbaar. De opzegdatum stond op 1 augustus 2018. Nu de samenwerkingsovereenkomst is opgezegd, moet gastgemeente Veere de noodzakelijke voorbereidingen treffen voor de ontvlechting van Porthos per 1 januari 2020 (spoor 4). Cruciaal daarbij is om tegelijkertijd de kwaliteit van de dienstverlening tot die tijd te waarborgen conform de samenwerkingsovereenkomst (spoor 3). Alle drie de colleges onderschrijven dit belang voor de Walcherse inwoners. Het nogmaals verlengen van de opzegdatum zou bovendien ook niet bijdragen aan de brede behoefte aan duidelijkheid voor de inwoners en de medewerkers van Porthos.

c. Beschermd Wonen.

Onderwerp: Advies van de WMO adviesraden van Vlissingen en Veere en de Adviesraad Sociaal Domein van de gemeente Middelburg omtrent de **Regiovisie**: de Uitgangspunten en het Beleidskader vanaf 2018 voor de opgaven ter voorbereiding op de toekomstige inrichting tot **Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang en Veilige Opvang in Zeeland**: versie 20 november 2017

Algemeen

Wij constateerden met tevredenheid dat wij op tijd zijn bijgepraat over dit onderwerp, zodat er voldoende gelegenheid is geweest voor onderling gezamenlijk overleg en afstemming.

DEEL 1: Visie en uitgangspunten

“Positieve Gezondheid” of “herstelvisie” in combinatie met passende, integrale ondersteuning als vertrekpunt wordt door ons van harte ondersteund.

In een eerder advies op de nadere uitvoeringsregels maatwerkvoorziening Beschermd Wonen 2016 hebben wij gewezen op het belang van **maatwerk**, omdat hiermee recht wordt gedaan aan de waardigheid van elk individu.

In dat advies hebben wij ook gesteld dat de **keuzevrijheid** tussen Persoonsgebonden Budget (**Pgb**) en Zorg in Natura (**Zin**) gewaarborgd moet blijven.

Deze voor ons belangrijke uitgangspunten zijn in het gezamenlijk overleg nog weer eens bevestigd.

Bovendien is uitvoerig gesproken over indicatiestelling en zorgzwaarte. Hoe worden eisen gewaarborgd, wie bepaalt de zorgzwaarte en wie ziet daar op toe? En hoe onafhankelijk is de indicatiestelling? Wij worden in het vervolg van het traject hierover graag geïnformeerd.

Integrale ondersteuning houdt voor ons tevens “**ontschotting**” in; zorg kan vanuit verschillende zorgaanbieders of budgetten nodig zijn. Ook over dit aspect willen wij graag nader geïnformeerd worden.

De rol van de gemeente(n) als “toezichthouder” (eindverantwoordelijke voor passende, integrale ondersteuning, inclusief (tussen)evaluatie van lopende zorgtrajecten en -doelen) vonden wij onderbelicht of zelfs afwezig.

Bij de verdere doordenking van deze rol zal ook aandacht besteed moeten worden aan een voldoende (eventueel tussentijdse) evaluatie van het traject.

We onderschreven tevens dat de toegangsfunctie cruciaal is voor de realisering van passende ondersteuning.

DEEL 2: Beleidskader ‘op weg naar 2020’

De inhoudelijke verkenning vindt plaats in proeftuinen in de jaren 2018 en 2019. Als gezamenlijke Raden willen wij minimaal 1x per kwartaal bijgepraat worden wat er in de proeftuinen plaatsvindt en de mogelijkheid hebben tot inhoudelijke inbreng. Onze afweging zal vooral plaatsvinden aan de hand van de reeds eerder verwoorde uitgangspunten: maatwerk, keuzevrijheid Pgb en Zin, keuzevrijheid voor dienstverlener, indicatiestelling, zorgzwaarte, onafhankelijkheid, ontschotting en eindverantwoordelijkheid. Dit advies kan wat ons betreft beschouwd worden als de eerste aanzet van de Adviesraden in dit traject. Wij stellen ons voor, naar gelang de vorderingen van het Beleidskader, opnieuw een (deel)advies te geven.

Reactie vanuit de gemeente: d.d. 26 april 2018

Zij stelt dat ze het advies onderschrijven en dat ze graag nog een toelichting geeft over de huidige en toekomstige rol van de gemeente in het proces van ondersteuning.

Rol gemeente in toegang:

Het CZW bureau voert de toegang uit (onder mandaat namens de gemeente). De zorgaanbieder neemt in dit geval een adviserende rol in naar de gemeente. Het neerleggen van de toegang tot Beschermd Wonen bij de gemeente kan als eerste stap gezien worden om meer grip te krijgen op het proces van ondersteuning.

Proeftuinen.

De komende periode wordt er d.m.v. proeftuinen geëxperimenteerd hoe de toegang het beste kan worden geregeld. De gemeente onderschrijft de daarbij door ons genoemde aandachtspunten.

Periodiek overleg.

We zullen periodiek worden ingelicht over de voortgang van het project proeftuinen en kunnen inhoudelijk hierop reageren. De gemeente zal hiervoor contact met ons opnemen.

d. Evaluatie beleidsplan integrale schuldhulpverlening

In mei 2018 hebben wij een gevraagd advies “**Evaluatie beleidsplan Integrale Schuldhulpverlening Walcheren 2016-2020**” gegeven.

Op 7 mei 2018 hebben wij als adviesraden van de gemeenten Middelburg, Veere en Vlissingen een constructief gesprek gehad met de beleidsmedewerkers van de gemeente Vlissingen en Middelburg inzake bovengenoemd onderwerp.

De evaluatie heeft plaatsgevonden aan de hand van een viertal in het stuk genoemde thema’s, te weten: **integrale benadering, preventie, vroeg signalering en nazorg.**

integrale benadering

De regie moet zowel in het voortraject als in de nazorg liggen bij 1 persoon.

Daarnaast dient aandacht te zijn voor de laaggeletterdheid van een groot deel van de doelgroep.

Preventie

Het credo “beter jong geleerd dan oud gedaan” is heel erg belangrijk met betrekking tot preventie.

Belangrijk vinden wij wijkgerichte acties/mogelijkheden, waar mogelijk in combinatie met afdeling(en)

Welzijn van de betrokken gemeentes. Daarbij moet worden voorkomen dat taken dubbel worden uitgevoerd.

Vroeg signalering

Wij adviseren het belang van vroeg signalering, waarbij in de ontwikkeling hiervan zoveel mogelijk bedrijven/organisaties betrokken worden.

Nazorg.

We pleiten voor goede communicatie tussen de betrokken partijen.

Wij spraken onze zorg uit over de rol van vrijwilligersorganisatie(s) in dit beleidsplan. Hun rol gaat heel ver. Wij vroegen ons af of zij deze kunnen waarmaken, niet alleen qua kennis en kunde, maar ook met betrekking tot de tijdstrajecten. Schuldhulpverlening is een intensief traject wat veel vergt van vrijwilligers. De positie van Humanitas dient m.b.t. het schuldhulpverleningstraject nader te worden bepaald.

Daarnaast willen wij Orionis Walcheren adviseren hun cliënten persoonlijk te berichten, dat zij voor een toeslag in aanmerking komen als zij langer dan drie jaar op minima-niveau zitten.

Dit om te voorkomen dat deze mensen in financiële problemen dreigen te komen.

Het blijkt in de praktijk dat mensen toeslagen “vergeten” aan te vragen.

Wij concludeerden dat er vooruitgang is geboekt maar dat er nog voldoende werk te doen is in de komende jaren.

e. Gevraagd advies concept voorstel m.b.t. verhogen inkomensgrens Jeugd sportfonds en Jeugd cultuurfonds.

Wij steunen genoemd voorstel.

Het feit dat uniformiteit van inkomensgrenzen van de verschillende regelingen leidt tot meer duidelijkheid voor de belanghebbende en dat met een verhoging naar 130% de zgn. armoedeval enigszins wordt vermeden, achten wij van groot belang.

REKENING VAN BATEN EN LASTEN 2018	Begroting 2018	Rekening 2018	Rekening 2017
BATEN			
Subsidie gemeente	7500	7500	6500
Ontvangen rente	Pro memorie	6	19
Totaal baten	7500	7506	6519
LASTEN			
Kosten deskundigheidsbevordering	500	0	250
Aanschaf laptop met toebehoren	850	885	0
Abonnementen/lidmaatschappen	500	570	150
Diverse kosten (bankkosten e.d.)	250	270	270
Huur Stichting Welzijn Veere	500	500	500
Onkostenvergoedingen leden WMO-Raad			
Onvoorzien en rente	6500	6500	6000
	100	0	0
Totaal lasten	9200	8725	7170
EXPLOITATIERESULTAAT	-1700	-1219	-651

BALANS PER 31 DECEMBER 2018	2018	2017
ACTIVA		
Vlottende activa		
Liquide middelen	4714	5433
TOTAAL ACTIVA	4714	5433
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	4214	5433
Kortlopende schulden		
Overige schulden	500	0
TOTAAL PASSIVA	4714	5433

Toelichting op de balans	2018	2017
Liquide middelen		
Rabo rekening courant NL58 RABO 0133 1303 47	1394,65	369,90
Rabo Doelreserveren NL66 RABO 3154 2844 43	3319,69	5063,27
Totaal liquide middelen	4714,34	5433,17
Eigen vermogen		
Algemene reserve 1 januari	5433,17	6084,18
Exploitatieresultaat boekjaar	-1218,83	-651,01
Algemene reserve 31 december	4214,34	5433,17
Overige schulden		
Nog te betalen vergoedingen	500	0
Betreft nog te betalen huur over 2018		

Toelichting op de resultatenrekening	2018	2017
Abonnementen en lidmaatschappen		
Betreft de bijdrage aan de Koepel Adviesraden Sociaal Domein en abonnement virusscanner	570	150
Diverse kosten	270	270
Betreft o.a. afscheid (90) en kosten bank (120)		

